

Կ-159⁶-28.11.2012-ՏՀ-010/2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՍՏՈՒԳՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԵՎ ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2000 թվականի մայիսի 17-ի ՀՕ-60 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 1-ին հոդվածի 3-րդ կետում՝

- 1) 1-ին, 9-րդ, 11-րդ և 12-րդ պարբերություններում «իններորդ» բառերը փոխարինել «յոթերորդ» բառերով,
- 2) 3-րդ պարբերությունը «հարկերի» բառից հետո լրացնել «և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների» բառերը,
- 3) ուժը կորցրած ճանաչել 6-րդ պարբերությունը,
- 4) 8-րդ պարբերությունը և 10-րդ պարբերության 4-րդ կետը «ապրանքների շրջանառության և ծառայությունների մատուցման ծավալների» բառերից հետո լրացնել «պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների պակասորդի» բառերը,
- 5) 13-րդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Սույն հոդվածով նախատեսված ուսումնասիրությունների ընթացքում լրացուցիչ հարկերի և հարկային մարմնի կողմից վերահսկվող եկամուտների մասով պարտավորություններ չեն առաջանում, բացառությամբ հետևյալ դեպքերի՝

- 1) կամերալ (գրասենյակային) ուսումնասիրությունների արդյունքում հարկային մարմնի հայտնաբերած խախտումները տնտեսավարող սուբյեկտի կողմից ընդունելու և ճշգրտված հաշվետվություններ ներկայացնելու դեպքերում,
- 2) հաշվանցման և (կամ) վերադարձման ենթակա ավելացված արժեքի հարկի գումարի մեծության արձանագրման նպատակով իրականացվող ուսումնասիրության արդյունքում,
- 3) սույն օրենքի N4 հավելվածով սահմանված կարգով իրականացվող ուսումնասիրությունների արդյունքում պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների պակասորդի արձանագրման դեպքերում:»:

Հոդված 2. Օրենքի 2.1-րդ հոդվածի 6-րդ մասի առաջին նախադասությունը «դեկտեմբերի 1-ը» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ հարկային մարմնի, որը ստուգումների տարեկան ծրագիրը հաստատում է մինչև յուրաքանչյուր տարվա հունիսի 1-ը՝ ծրագրի հաստատման տարվա հուլիսի 1-ից մինչև ծրագրի հաստատմանը հաջորդող տարվա հուլիսի 1-ն ընկած ժամանակահատվածի համար»:

Հոդված 3. Օրենքի 3-րդ հոդվածում՝

- 1) 2-րդ կետի 1-ին պարբերությունը «ստուգվող տնտեսավարող սուբյեկտի լրիվ անվանումը» բառերից հետո լրացնել «(հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումների դեպքում՝ ստուգվող

տնտեսավարող սուբյեկտի (վերակազմակերպման դեպքերում իրավանախորդի (իրավանախորդների) լրիվ անվանումը և հարկ վճարողի հաշվառման համարը (համարները)» բառերը,

2) 3-րդ կետում «տրվում է» բառերը փոխարինել «պատշաճ ձևով (առձեռն կամ փոստով) ներկայացվում է» բառերով, իսկ «տվյալների և գործակիցների» բառերից հետո լրացնել «արտադրանքի, ապրանքների պակասորդի» բառերը:

Հոդված 4. օրենքի 4-րդ հոդվածի՝

1) 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությունում «երկարաձգող կամ կասեցնող» բառերից հետո լրացնել «կամ կասեցման ժամկետը երկարաձգող կամ կասեցված ստուգումը վերսկսելու» բառերը,

2) 3-րդ մասը 2-րդ պարբերությունից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

«Յուրաքանչյուր տարվա ստուգումների տարեկան ծրագիրը հաստատելիս և (կամ) փոփոխություններ կատարելիս սույն մասով սահմանված ստուգումների հաճախականությունը կիրառվում է՝ ելնելով ծրագրի հաստատման և (կամ) փոփոխությունների կատարման տարվա արդյունքներով տնտեսավարող սուբյեկտների ռիսկայնության աստիճաններից»:

3) 3.1-րդ մասում՝

ա. 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«3) տնտեսավարող սուբյեկտը տվյալ կամ դրան նախորդող տարվա ընթացքում չի ներկայացրել առնվազն երկու հաշվետու ժամանակաշրջաններին վերաբերող՝ օրենքով սահմանված հաշվետվություններ»:

բ. 5.1-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 5.2-րդ կետ.

«5.2) իրականացվում են բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների կամ բնապահպանական կամ բնօգտագործման վճարների օբյեկտ համարվող փաստացի ծավալների չափաքանակների (սահմանափակումների) ստուգումներ այն ընդերքօգտագործող տնտեսավարող սուբյեկտների մոտ, որոնք ընդգրկված են սույն կետում նշված ստուգումներ իրականացնող մարմիններից որևէ մեկի ստուգումների տարեկան ծրագրում»:

Հոդված 5. Օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության առաջին նախադասությունում «նույն տնտեսավարող սուբյեկտի» բառերից հետո լրացնել «(վերակազմակերպման դեպքերում իրավահաջորդի (իրավահաջորդների))» բառերը:

Հոդված 6. Օրենքի 6-րդ հոդվածում՝

1) 1-ին մասի 1-ին պարբերության վերջին նախադասությունում «օրվա ընթացքում» բառերից հետո լրացնել «պատշաճ ձևով (առձեռն կամ փոստով)» բառերով,

2) 2-րդ մասի 2-րդ պարբերության 5-րդ կետում «ստուգվող տնտեսավարող սուբյեկտի անվանումը» բառերից հետո լրացնել «(հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումների դեպքում՝ ստուգվող տնտեսավարող սուբյեկտի (վերակազմակերպման դեպքերում իրավանախորդի (իրավանախորդների) լրիվ անվանումը և հարկ վճարողի հաշվառման համարը (համարները)» բառերը:

Հոդված 7. Օրենքի 7-րդ հոդվածի առաջին պարբերության «թ» կետում «հիմնական ֆոնդերի, ապրանքանյութական արժեքների, դրամական միջոցների և հաշվարկների» բառերը փոխարինել «ակտիվների և պարտավորությունների» բառերով,

Հոդված 8. Օրենքի 10-րդ հոդվածը՝

1) «դ» կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «ե» կետով.

«ե» բացակայության ընթացքում իրենց՝ սույն օրենքով նախատեսված պարտականությունները կատարելու նպատակով նշանակել (լիազորել) իրենց փոխարինող պաշտոնատար անձանց, եթե տվյալ տնտեսավարող սուբյեկտը ներառված է հարկային մարմնի ստուգումների տարեկան ծրագրում:»,

2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

«Տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարի կամ նրա կողմից նշանակված (լիազորված) փոխարինող պաշտոնատար անձի բացակայությունը հիմք չի հանդիսանում հարկային մարմնի կողմից սույն օրենքի 4-րդ հոդվածի 3.1-րդ մասի 5-րդ կետով նախատեսված ստուգումներ և սույն օրենքի N4 հավելվածով նախատեսված ուսումնասիրություն չանցկացնելու համար»,

Հոդված 9. Օրենքի N1 հավելվածի 1.5-րդ կետում՝

1) 1-ին պարբերության առաջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Ուսումնասիրության հանձնարարագրում նշված ժամկետի ավարտին հաջորդող 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում հարկային մարմնի պաշտոնատար անձի (անձանց) կողմից կազմվում է ուսումնասիրության արդյունքների վերաբերյալ արձանագրություն՝ 2 օրինակից:»,

2) 2-րդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Ուսումնասիրություն իրականացնող հարկային մարմնի պաշտոնատար անձի (անձանց) կողմից ստորագրված արձանագրության օրինակները դրանց կազմման օրվան հաջորդող 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացվում են տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի ստորագրմանը: Տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձը իր կողմից ստորագրած արձանագրության մեկ օրինակը հանձնում է ուսումնասիրություն իրականացնող հարկային մարմնի պաշտոնատար անձին (անձանց), իսկ արձանագրության վերաբերյալ առարկություններ ունենալու դեպքում դրա մասին նշում է կատարում արձանագրությունում՝ արձանագրությանը կից հարկային մարմնի պաշտոնատար անձին ներկայացնելով իր գրավոր առարկությունները կամ արձանագրությունը ստանալուց հետո իր գրավոր առարկությունները պատշաճ ձևով (առձեռն կամ փոստով) ներկայացնում է հարկային մարմին: Արձանագրության օրինակը ստանալուց կամ այն ստորագրելուց հրաժարվելու դեպքում ուսումնասիրություն իրականացրած պաշտոնատար անձանց կողմից այդ մասին համապատասխան նշում է կատարվում արձանագրությունում և այն տնտեսավարող սուբյեկտին ուղարկվում է փոստով:»:

Հոդված 10. Օրենքի N2 հավելվածի՝

1) 1.5-րդ կետում «գնումից հետո» բառերից հետո լրացնել «, բայց ոչ ուշ քան, հանձնարարագրում նշված ժամկետի վերջին օրը,» բառերը, իսկ «պաշտոնատար անձին» բառերից հետո լրացնել «, բացառությամբ հսկիչ գնման արդյունքում խախտումներ հայտնաբերելու դեպքի, երբ հանձնարարագրի տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին է ներկայացվում հսկիչ գնումից հետո:» բառերը,

2) 1.6-րդ կետում «գնման արդյունքում» բառերից հետո լրացնել «հանձնարարագրի ներկայացման օրը» բառերը, իսկ վերջին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Արձանագրության երկու օրինակները արձանագրության կազմման օրը ներկայացվում են տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին: Տնտեսավարող սուբյեկտի ղեկավարը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձը արձանագրության մեկ օրինակի վրա կատարում է գրառում և ստորագրում արձանագրությունը ստանալու մասին, այն հանձնում է հարկային մարմնի պաշտոնատար անձին, իսկ արձանագրության վերաբերյալ առարկություններ ունենալու դեպքում դրա մասին նշում է կատարում արձա-

նագրությունում՝ արձանագրությանը կից հարկային մարմնի պաշտոնատար անձին ներկայացնելով իր գրավոր առարկությունները կամ արձանագրությունը ստանալուց հետո իր գրավոր առարկությունները պատշաճ ձևով (առձեռն կամ փոստով) ներկայացնում է հարկային մարմին: Արձանագրության օրինակը ստանալուց կամ այն ստորագրելուց հրաժարվելու դեպքում ուսումնասիրություն իրականացրած պաշտոնատար անձանց կողմից այդ մասին համապատասխան նշում է կատարվում արձանագրությունում և այն տնտեսավարող սուբյեկտին ուղարկվում է փոստով:»:

Հոդված 11. Օրենքի N4 հավելվածի՝

1) վերնագրում և 1-ին կետում «ծառայությունների մատուցման ծավալների,» բառերից հետո լրացնել «պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների պակասորդի,» բառերը,

2) 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 3-րդ ենթակետով.

«3) հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթի՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի 100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների փաստացի պակասորդը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով, սակայն յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա ընթացքում մեկ անգամից ոչ ավել:»,

3) 5-րդ կետում՝

ա. առաջին նախադասությունում «30» թվից հետո լրացնել «, իսկ ընդերքօգտագործողների մոտ՝ 60» բառերը,

բ. երկրորդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Մեկ չափագրման տևողությունը չի կարող գերազանցել 10 աշխատանքային օրը:»,

4) 8-րդ կետում «անառարկելի» բառից հետո լրացնել «, բացառությամբ հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթի՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի 100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ արտադրանքի, ապրանքների փաստացի պակասորդի հայտնաբերման դեպքերի» բառերը:

Հոդված 12. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«Շրջանառության հարկի մասին», «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին», «Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նախագծերի փաթեթի վերաբերյալ ներկայացված առաջարկությունների, դրանց ընդունման կամ չընդունման վերաբերյալ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխությունները
«Շրջանառության հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն ՀՀ ԱԺ նախագահ Հ. Աբրահամյան	Առաջարկվում է արտադրական գործունեության մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսից իջեցնել 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է «Շրջանառության հարկի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի «իրացումից հատույթ» բառերից հետո հանել «առանց ԱԱՀ-ի» բառերը, իսկ «58,35 մլն.դրամը» բառերը փոխարինել «70 մլն.դրամը» բառերով:	Չի ընդունվել: Առաջարկությունն, ըստ էության, խմբագրական նշանակություն ունի: Բացի այդ, նախագծով ներկայացված խմբագրությունը պահպանելն առավել նպատակահարմար է, քանի որ` 1) այն կիրառելի է ինչպես ԱԱՀ վճարող համարվող, այնպես էլ ԱԱՀ վճարող չհամարվող տնտեսավարող սուբյեկտների համար, 2) այն առավել հստակ է և երկիմաստ մեկնաբանությունների ու տարրընթերցումների պատճառ չի հանդիսանա:	
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ	Առաջարկվում է նախագծի 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետում նախատեսել, որ դատարանի վճռով հարկային մարմնի ղեկավարի որոշումը չեղյալ համարվելու դեպքում որոշման գործողության ժամանակաշրջանի համար	Ընդունվել է:	Նախագծի 5-րդ հոդվածի 5-րդ կետում լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ նոր

Վ. Այվազյան	կատարվում է հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկ:		պարբերություն. «Անձանց փոխկապակցված ճանաչելու մասին վերադաս հարկային մարմնի ղեկավարի որոշումը դատարանի վճռով չեղյալ համարվելու դեպքում որոշման գործողության ժամանակաշրջանի համար կատարվում է հարկային պարտավորությունների վերահաշվարկ:»:
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեության համար շրջանառության հարկի դրույքաչափը սահմանել 2.5 տոկոս, իսկ այլ գործունեության համար՝ 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս: Միաժամանակ, 1) Նախագծով ներկայացված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը, ըստ գործունեության առանձին տեսակների, որոշվել են տարեկան կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից վճարվող հարկերի և նրանց շրջանառությունների հարաբերակցությամբ հաշվարկվող՝ հարկման արդյունավետ դրույքաչափերի հիման վրա, 2) նախագծով նախատեսված է, որ շրջանառության հարկ վճարողներն ազատվում են առանց հիմնավորող փաստաթղթերի ձեռքբերումների մասով, որպես հարկային գործակալ, 11 տոկոս եկամտային հարկ վճարելու	

		պարտավորությունից, ինչն ուղղակիորեն նշանակում է նրանց հարկային բեռի կրճատում, 3) շրջանառության հարկի համակարգի ներդրումը էականորեն կպարզեցնի հարկային հաշվառման գործընթացը, ինչը նշանակում է, որ տնտեսավարող սուբյեկտները կազատվեն բարդ հարկային հաշվառում վարելու համար կատարվող ծախսերից, 4) նախագծով նախատեսված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը լիովին համադրելի են նախկինում կիրառվող պարզեցված հարկի դրույքաչափերի հետ:	
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է շրջանառության հարկի համակարգի ներդրմանը զուգահեռ պահպանել նաև հարկման ներկայիս համակարգը (միայն շահութահարկով կամ միայն եկամտահարկով)՝ որպես շրջանառության հարկի համակարգին այլընտրանք:	Չի ընդունվել: Առաջարկության ընդունումը կնշանակի տարեկան կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների մասով կիրառել հարկման 3 տարբեր ռեժիմներ, ինչը ենթադրում է բարդ հարկային վարչարարություն:	
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Մ. Մելքումյան	Առաջարկվում է առևտրական (առք ու վաճառքի) գործունեության համար շրջանառության հարկի դրույքաչափը սահմանել 2 տոկոս, իսկ այլ գործունեության համար՝ 3.5 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս: Միաժամանակ, 1) Նախագծով ներկայացված՝ շրջանառության հարկի դրույքաչափերը, ըստ գործունեության տեսակների, որոշվել են տարեկան	

		կտրվածքով մինչև 58.35 մլն. դրամ շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների կողմից վճարվող հարկերի և նրանց շրջանառությունների հարաբերակցությամբ հաշվարկվող՝ հարկման արդյունավետ դրույթաչափերի հիման վրա, 2) նախագծով նախատեսված է, որ շրջանառության հարկ վճարողներն ազատվում են առանց հիմնավորող փաստաթղթերի ձեռքբերումների մասով, որպես հարկային գործակալ, 11 տոկոս եկամտային հարկ վճարելու պարտավորությունից, ինչն ուղղակիորեն նշանակում է նրանց հարկային բեռի կրճատում, 3) շրջանառության հարկի համակարգի ներդրումը էականորեն կպարզեցնի հարկային հաշվառման գործընթացը, ինչը նշանակում է, որ տնտեսավարող սուբյեկտները կազատվեն բարդ հարկային հաշվառում վարելու համար կատարվող ծախսերից, 4) նախագծով նախատեսված՝ շրջանառության հարկի դրույթաչափերը լիովին համադրելի են նախկինում կիրառվող պարզեցված հարկի դրույթաչափերի հետ:	
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է շրջանառության հարկ վճարող համարվելու համար իրացումից հասույթի թույլատրելի շեմը բարձրացնել մինչև 100 մլն. դրամ:	Չի ընդունվել: Կատարված ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ նախագծով առաջարկվող շեմը շուրջ 2-3 անգամ բարձր է միջազգային	

		պրակտիկայում կիրառվող շրջանառության հարկի շեմերից. մասնավորապես, Վրաստանում կիրառվում է 24.5 մլն դրամին, Ուկրաինայում՝ 15 մլն. դրամին, Լատվիայում՝ 26.7 մլն. դրամին, Էստոնիայում՝ 8.5 մլն. դրամին, Լիտվայում՝ 23.9 մլն. դրամին, Մոլդովայում՝ 20 մլն. դրամին, Բուլղարիայում՝ 14 մլն. դրամին, Տաջիկստանում՝ 17 մլն. դրամին համարժեք շեմ (աղբյուրը՝ http://online.ibfd.org/kbase/ "IBFD tax research platform" IBFD is a leading provider of international tax expertise and independent research, offering online products, books, services and training.):	
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է նոտարական գործունեության մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 20 տոկոսի փոխարեն սահմանել 12 տոկոս:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ Աժ պատգամավոր Վ. Բաղդասարյան	Առաջարկվում է սահմանել շրջանառության հարկի հետևյալ դրույքաչափերը. ա. առևտրական (առք ու վաճառքի գործունեությունից) եկամուտներ - 2.5 տոկոս բ. վարձակալական վճար, տոկոս, ռոյալթի - 10 տոկոս գ. ակտիվների, այդ թվում՝ անշարժ գույքի, իրացումից եկամուտներ - 7 տոկոս դ. արտադրությունից եկամուտներ - 3 տոկոս ե. այլ գործունեությունից եկամուտներ - 4 տոկոս:	Ընդունվել է մասնակի: Արտադրական գործունեությունից ստացվող եկամուտների մասով շրջանառության հարկի դրույքաչափը 5 տոկոսի փոխարեն սահմանվել է 3.5 տոկոս:	
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածից հանել «ուղղակի» բառը:	Ընդունվել է:	Նախագծի 2-րդ հոդվածից «ուղղակի» բառը հանվել է:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 4-րդ մաս. «4. Շենքերի, շինությունների (այդ թվում՝ անավարտ, կիսակառույց), բնակելի կամ այլ տարածքների վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնելու գործարքների մասով (բացառությամբ պետությանը վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնման դեպքերի) եկամուտը որոշվում է գույքահարկով հարկման նպատակով՝ դրանց համար օրենքով սահմանված կարգով որոշվող արժեքի, իսկ այդպիսի արժեքի բացակայության դեպքում՝ գույքահարկով հարկման օբյեկտի ընդհանուր մակերեսում վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման հանձնված տարածքի բաժնեմասին համապատասխանող արժեքի 5 տոկոսից ոչ պակաս չափով՝ հաշվարկված տարեկան կտրվածքով: Այդ մեծությունը, ըստ շրջանառության հարկի հաշվետու ժամանակաշրջանների, բաշխվում է հավասարաչափ և դրա չափով պակաս հատուցման դեպքում տարբերությունը դիտվում է որպես վարձակալին (փոխառուին) ներված պարտավորություն»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասում «հավասարեցված եկամուտներից» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտներին հայաստանյան աղբյուրներից վճարվող եկամուտներից» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 13-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «(այդ թվում՝ կանխավճարները» բառերից հետո լրացնել «, նվազագույն շահութահարկի վճարումները)» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասից հանել «(իրացման շրջանառությունը)» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
«Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծով նախատեսել, որ հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի 100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ չափագրման արդյունքներով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանած կարգով մատակարարման կամ պահպանման վայրերում պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:

	պակասորդ հայտնաբերվելու դեպքում հարկ վճարողից գանձվում է տուգանք պակասորդի գնի (արժեքի) 50 տոկոսի չափով, իսկ նշյալ խախտումն արձանագրելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում խախտումը կրկնվելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ պակասորդի գնի (արժեքի) 100 տոկոսի չափով:		
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Ալվազյան	Առաջարկվում է ուժը կորցրած ճանաչել «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 17.1-րդ հոդվածը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Ալվազյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածում հստակեցնել հաշվապահական հաշվառումը ՀՀ կառավարության լիազոր մարմնի կողմից սահմանված չափանիշներին բավարարող համակարգչային ծրագրերով չվարելու դեպքերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր դիտորդի կարգավիճակով մուտք գործելու հնարավորություն չտալու դեպքում 5 մլն.դրամի չափով տուգանքի կիրառման մեխանիզմը:	Ընդունվել է:	Նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է, և դիտորդի կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Ալվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածից հանել հաշվապահական հաշվառման ծրագրերի նկատմամբ ՀՀ կառավարության կողմից լրացուցիչ չափանիշներ սահմանելու և համապատասխան տուգանք կիրառելու իմպերատիվ դրույթը (կամ հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագիր վարելու չափանիշները սահմանել օրենքով), ինչպես նաև հստակեցնել 5 մլն. դրամ տուգանք կիրառելու և ծրագրեր մուտք գործելու ժամանակ հնարավոր սուբյեկտիվ մոտեցումները, մասնավորապես, հոդվածը վերաշարադրել այնպես, որպեսզի տվյալ դրույթը «զուտ» տեղեկատվության հասանելիության և հարկային վարչարարության արդյունավետության բարձրացման նպատակ հետապնդի:	Ընդունվել է:	Նախագծով սահմանվել է այլ մոտեցում, որի համաձայն, կազմակերպությունները պարտավոր են հաշվապահական հաշվառումը վարել հաշվապահական հաշվառման այնպիսի համակարգչային ծրագրերով, որոնք հնարավորություն են ընձեռում հաշվառումը վարել հաշվապահական հաշվառման ոլորտը կարգավորող օրենսդրությանը համապատասխան: Միաժամանակ, դիտորդի կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի

			պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է հարկային մարմինների կողմից հաշվապահական հաշվառման ծրագրեր մուտք գործելու ընթացակարգն ու չափանիշները սահմանել օրենքով, ինչպես նաև հստակեցնել ծրագիր մուտք գործելու խոչընդոտման դեպքերն ու տուգանքի մեխանիզմի կիրառման եղանակները:	Ընդունվել է:	Նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը վերախմբագրվել է, և դիտորդի կարգավիճակով ծրագիր մուտք գործելու մեխանիզմը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծվող ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրելու մեխանիզմով:
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.1-րդ հոդվածը 1 մլրդ. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ կիրառել 2014 թվականից, իսկ 500 մլն. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտների նկատմամբ՝ 2015 թվականից:	Զի ընդունվել: Հաշվի է առնվել այն հանգամանքը, որ տարեկ կտրվածքով 500 մլն. դրամ և ավելի շրջանառություն ունեցող տնտեսավարող սուբյեկտները հիմնականում հաշվառումը վարում են համակարգչային ծրագրերով:	
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր՝ 25.2-րդ հոդվածը կիրառել միայն պահեստում իրականացվող և ստուգման արդյունքում արձանագրված դեպքերի համար: Մասնավորապես, առաջարկվում է՝ ա) պահեստում արտադրանքի, ապրանքների մնացորդի պակասորդ հայտնաբերելու դեպքերի համար նախատեսված՝ կառավարության կողմից սահմանվող կարգի հիմնական չափանիշները (կատարվող գույքագրման, առաքման վայրի շրջանակները, ապրանքների միջտեսակային շարժը, բնական և այլ կորուստները) ամրագրել օրենքով, բ) օրենքով հստակ սահմանել «պահեստ» կամ «իրացման վայր» հասկացությունը, գ) 25.2-րդ հոդվածը վերաշարադրել այնպես, որպեսզի տվյալ նորմը կիրառվի միայն այն դեպքում, երբ ավելացված արժեքի հարկ վճարողի ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթը (զուտ հասույթը՝ առանց անուղղակի	Ընդունվել է մասնակի: Նախագծով նախատեսվել է, որ չափագրմամբ հայտնաբերված տուգանքները կիրառվելու են միայն պատրաստի արտադրանքի մատակարարման կամ պահպանման վայրերում արձանագրվող պակասորդի նկատմամբ:	

	հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքը կգերազանցի 100 մլն. դրամը:		
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագիծը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 2.1 հոդվածով. «Հոդված 2.1. Օրենքի 8-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հարկերի դրույքաչափի փոփոխության, հարկի սահմանման կամ վերացման մասին օրենքները ուժի մեջ կարող են մտնել հաջորդ ֆինանսական տարվա սկզբից, բայց ոչ շուտ, քան դրանց ընդունումից վեց ամիս հետո: Հաշվետու ֆինանսական տարվա ընթացքում պետական բյուջեի հաստատման դեպքում սույն հոդվածի առաջին մասով ներկայացվող փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում բյուջեի հաստատման պահից, բայց ոչ շուտ, քան նշված փոփոխությունների ընդունումից վեց ամիս հետո:»:	Չի ընդունվել: Կարծում ենք, որ ներկայացված առաջարկությունը պետք է առանձին քննարկման առարկա դարձնել, քանի որ նախագծերի փաթեթով դրա ընդունումը խնդրահարույց է շրջանառության հարկը 2013 թվականի հունվարի 1-ից կիրառության մեջ դնելու առումով:	
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 15-րդ հոդվածով օրենքում լրացվող նոր 25.1-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 25.1. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվապահական հաշվառումը համակարգչային ծրագրերով վարելու պարտավորություն ունեցող կազմակերպությունների կողմից հաշվապահական հաշվառումը «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված համակարգչային ծրագրերով չվարելու կամ հարկային մարմնի կողմից պետական բյուջեի հետ փոխհարաբերությունների ճշտության ստուգման ընթացքում ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց գրավոր պահանջով դրան հաջորդող աշխատանքային օրը սույն հոդվածով սահմանված հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն (ստուգման հանձնարարականով ընդգրկվող ժամանակահատվածի մասով) ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով չտրամադրելու դեպքում գանձվում է տուգանք՝ ա. հինգ միլիոն դրամի չափով՝ «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին համապատասխան հաշվարկված՝ նախորդ տարվա համախառն եկամտի 1 միլիարդ դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ, բ. երեք միլիոն դրամի չափով՝ «Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

	համապատասխան հաշվարկված՝ նախորդ տարվա համախառն եկամտի 500 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած կազմակերպությունների նկատմամբ: Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց էլեկտրոնային կրիչով տրամադրումը արժանագրվում է հանձնման-ընդունման ակտով, որը ստորագրվում է հարկ վճարողի և ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից: Սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ապահովագրական ընկերությունների կամ ներդրումային ընկերությունների կողմից հաշվապահական հաշվառման համակարգչային ծրագրի միջոցով ստեղծված ֆայլի պատճեն ստուգում իրականացնող պաշտոնատար անձանց կողմից պահանջելու և էլեկտրոնային կրիչով նշյալ պաշտոնատար անձանց տրամադրելու կարգն ու պայմանները սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:		
«Շահութահարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է օրենքով սահմանել այն հիմնական չափանիշները, որոնց համաձայն, ՀՀ կառավարությունը հավանության է արժանացնելու գործարար (ներդրումային) ծրագրերը:	Չի ընդունվել: Կարծում ենք, որ գործարար ծրագրերի հավանության արժանացման գործընթացը առավել ձկուն ձևով կազմակերպելու համար առավել նպատակահարմար է, նշյալ չափանիշները սահմանել ՀՀ կառավարության որոշմամբ:	
ՀՀ Աժ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան ՀՀ Աժ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	Առաջարկվում է նախագծում նախատեսել գործարար (ներդրումային) ծրագրերի հավանության արժանացնելու առավելագույն ժամկետ՝ 20 աշխատանքային օր, ինչպես նաև մշակել «պատշաճ ծանուցման» մեխանիզմ, իսկ մերժման դեպքում՝ ներկայացնել մերժման համապատասխան հիմնավորում: Միաժամանակ, առաջարկվում է սահմանել, որ եթե 20-օրյա ժամկետում Կառավարությունը չի պատասխանում տնտեսավարող սուբյեկտին, ապա ծրագիրը համարվում է հավանության արժանացած:	Չի ընդունվել: 1. Գործարար ծրագրերի հավանության արժանացման կամ մերժման համար առավելագույն ժամկետ սահմանելը, կարծում ենք, նպատակահարմար չէ, քանի որ գործնականում լինում են դեպքեր, երբ հարկ վճարողները ներկայացնում են գործարար (ներդրումային)	

	Միաժամանակ, առաջարկվում է օրենքով հստակ սահմանել «նոր աշխատատեղերի ստեղծում» հասկացությունը և այն հնարավոր դեպքերը, համաձայն որոնց՝ դրանք այդպիսին պետք է ճանաչվեն կամ ոչ, այնուհետև թույլ տալ տնտեսավարող սուբյեկտներին՝ սեփական պատասխանատվությամբ ստանձնելու ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու և համապատասխան արտոնությունից օգտվելու ռիսկը: Առաջարկվող մեխանիզմը ենթադրում է նաև, որ հարկային մարմինները վարչարարության իրականացման ժամանակ արձանագրած անհամապատասխանությունների և չարաշահումների ժամանակ պետք է կիրառեն տուգանքներ՝ հնարավոր չարաշահումներից խուսափելու համար, իսկ տնտեսավարող սուբյեկտները պետք է իրավունք ունենան՝ դատական կարգով վիճարկելու հարկային մարմինների կայացրած որոշումները	ծրագրերի ոչ լիարժեք փաթեթներ և նրանց առաջարկվում է ներկայացնել լրացուցիչ փաստաթղթեր: Բացի այդ, գործարար ծրագրերը մինչև Կառավարության մակարդակում քննարկելը նախապես քննարկվում են գերատեսչական մակարդակում, ինչը լրացուցիչ ընթացակարգ է և ժամանակ է պահանջում: Այս պարագայում առավելագույն ժամկետի սահմանումը կարող է խնդրահարույց լինել: 2. Տնտեսավարող սուբյեկտին պատշաճ ծանուցման մեխանիզմի սահմանման մասով նախագծում լրացում չի կատարվել, քանի որ այն գործող օրենսդրությամբ սահմանված է: 3. Ինչ վերաբերում է մերժման հիմնավորումներին, ապա նախատեսվում է ՀՀ Կառավարության որոշմամբ ամրագրել, որ մերժման մասին ծանուցումը տնտեսավարող սուբյեկտին ներկայացվելու է համապատասխան հիմնավորումներով: 4. Կարծում ենք, առավել նպատակահարմար է նոր աշխատատեղերի ստեղծման հետ կապված լրացուցիչ աշխատավարձի հաշվարկման կարգը սահմանել ՀՀ Կառավարության որոշմամբ:	
Հայաստանի Հանրապետության Կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «ե» ենթակետով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասում լրացվող նոր՝ «իե» ենթակետում «պարտավորությունները ստանձնելու մասին» բառերից հետո լրացնել ««Հարկերի մասին» Հայաստանի	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:

	Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերը:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1) առաջին պարբերությունում «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները» բառերը փոխարինել «համատեղ գործունեության նպատակով միավորվող միջոցները (ստացողի մոտ), եթե հարկային մարմին է ներկայացվել համատեղ գործունեության մասով հարկերը հաշվարկելու և վճարելու պարտավորությունները ստանձնելու մասին «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հայտարարություն, ինչպես նաև համատեղ գործունեության շրջանակներում մասնակիցների կողմից կատարված ներդրումների դիմաց ստացվող եկամուտները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով» բառերով.»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 4. Օրենքի 10-րդ հոդվածի 2-րդ մասի՝ 1) «Ժը» ենթակետը ուժը կորցրած ճանաչել, 2) «Ժթ» ենթակետում «ընթացիկ» բառից հետո լրացնել «, հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսերը» բառերը.»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 5-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 5. Օրենքի 11-րդ հոդվածում՝ 1) «դ» ենթակետում «հիմնական միջոցների» բառերը փոխարինել «ակտիվների» բառով, 2) լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ «է» ենթակետ. «է) համատեղ գործունեության իրականացման նպատակով մասնակիցների կողմից կատարվող ներդրումները, ինչպես նաև համատեղ գործունեության մասով հարկերի հաշվարկման և վճարման պարտավորություն կրող անձի կողմից մասնակիցներին ներդրումների դիմաց վճարվող միջոցները, եթե համատեղ գործունեությունն իրականացվել է «Հարկերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6.1-րդ հոդվածով սահմանված կարգով.»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասի՝ ա) երկրորդ նախադասությունում «Տարվա ընթացքում ծեռք բերված» բառերից հետո լրացնել «(կառուցված, մշակված)» բառերը, բ) երկրորդ պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն մասի կիրառության իմաստով, օտարված ոչ ընթացիկ ակտիվի (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ծեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոց- ների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացում և փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 8-րդ հոդվածով վերախմբագրվող՝ «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ ա) 1-ին կետում «ընթացիկ ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը, բ) 2-րդ կետում «կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով» բառերը, գ) 3-րդ կետում «սպասարկման ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 9-րդ հոդվածով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում լրացվող նոր՝ 13.1- րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ ա) 1-ին կետում «ընթացիկ ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը, բ) 2-րդ կետում «կապիտալ բնույթի ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով սահմանված կարգով» բառերը, գ) 3-րդ կետում «սպասարկման ծախսերի չափով» բառերից հետո լրացնել «՝ դրանց կատարման տարվա ընթացքում» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 10-րդ հոդվածի 1-ին կետի «բ» ենթակետով «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածում լրացվող նոր՝ «ժե» և «ժզ» ենթակետերում «բանկ կամ վարկային կազմակերպություն» բառերը փոխարինել «բանկ, վարկային կազմակերպություն, ապահովագրական ընկերություն կամ ներդրումային ընկերություն» բառերով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 17-րդ հոդվածի 1-ին մասի «բ» կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն մասի կիրառության իմաստով, 2014 թվականի հունվարի 1-ից հետո ձեռք բերված (կառուցված, մշակված) ոչ ընթացիկ ակտիվների (բացառությամբ օտարման տարվա ընթացքում ձեռք բերված ոչ ընթացիկ ակտիվի) մնացորդային արժեքը որոշվում է օտարվող հիմնական միջոցների թվի և օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի մեջ մտնող հիմնական միջոցների թվի հարաբերությունը բազմապատկելով օտարման օրն ընդգրկող տարվա սկզբի դրությամբ ոչ ընթացիկ ակտիվների տվյալ խմբի հաշվեկշռային (մնացորդային) արժեքի հետ:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 21-րդ հոդվածի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1) 2-րդ մասի երկրորդ պարբերությունում՝ ա. «5-րդ և 6-րդ կետերով» բառերը փոխարինել «5-րդ կետով» բառերով, բ. «պարզեցված հարկի և (կամ) հաստատագրված վճարի» բառերը փոխարինել «շրջանառության հարկի, հաստատագրված վճարի և (կամ) արտոնագրային վճարի» բառերով.»,	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 22-րդ հոդվածը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Հոդված 22. Օրենքի 47 ¹ -րդ հոդվածը՝ 1) ուժը կորցրած ճանաչել 3-րդ մասի երկրորդ նախադասությունը, 2) ուժը կորցրած ճանաչել:»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 24-րդ և 25-րդ հոդվածներում կատարել խմբագրական բնույթի փոփոխություններ ու լրացումներ:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ ու լրացումներ:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2013 թվականի հունվարի 1-ից, բացառությամբ սույն օրենքի 21-րդ	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

	հողվածի 1-ին կետի «ա» ենթակետի, 2-րդ և 3-րդ կետերի և 22-րդ հողվածի 2-րդ կետի, որոնք ուժի մեջ են մտնում 2014 թվականի հունվարի 1-ից»:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է կարգավորել 2012 թվականի համար շահութահարկի հաշվարկ կամ շահութահարկի պարզեցված հաշվարկ ներկայացնելու հետ կապված անցումային հարաբերությունները:	Ընդունվել է:	«Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի 30-րդ հոդվածում լրացվել է հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 5-րդ մաս. «5. 2013 թվականի հունվարի 1-ից շրջանառության հարկ վճարող համարվող կազմակերպությունները 2012 թվականի հաշվետու տարվա համար շահութահարկի հաշվարկները կամ շահութահարկի պարզեցված հաշվարկները հարկային մարմին են ներկայացնում մինչև 2013 թվականի հունվարի 1-ը գործող կարգով ու ժամկետներում»:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 30-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 6-րդ մաս. «6. Սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի դրույթները վերաբերում են 2013 թվականի և հետագա հաշվետու տարիների համար ներկայացվող շահութահարկի հաշվարկներին»:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
«Եկամտային հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետով վերախմբագրվող՝ «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 8-րդ մասում ««Հաստատագրված վճարների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով» բառերից առաջ լրացնել «Նոտարները և» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 1-ին հոդվածի 2-րդ կետով «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի լրացվող նոր՝ 9-րդ մասում «վճարվող տոկոսների մասով» բառերից հետո լրացնել «, ինչպես նաև այլ կազմակերպություններին՝ վերջիններիս կողմից թողարկված և հրապարակային առաջարկի միջոցով	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:

	հանրությանը առաջարկված կամ կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված պարտքային արժեթղթերի դիմաց վճարվող գումարների մասով» բառերը:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածի 1-ին կետով վերախմբագրվող՝ «Եկամտային հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասում «շրջանառության հարկով հարկվող գործունեության» բառերից հետո լրացնել «և նոտարական գործունեության» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան լրացում:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծից հանել 2-րդ և 4-րդ հոդվածները:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Գ. Նուշիկյան	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 4-րդ կետով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 6-րդ կետում լրացվող նոր պարբերությունում «երեք» բառը փոխարինել «երկու» բառով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Հ. Հակոբյան	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 4-րդ կետում կատարվող փոփոխությունը վերախմբագրել հետևյալ կերպ. «իրավաբանական անձի, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ծեռնարկության նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոփոխման (այդ թվում՝ սեփականաշնորհման» բառերը փոխարինել «բաժնետիրական ընկերությունների, սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների, կոոպերատիվների կանոնադրական կապիտալում անձին պատկանող բաժնետոմսերի, բաժնեմասերի և փայերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի՝ այլ անձի փոխանցումը» բառերով:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 4-րդ հոդվածում կատարել խմբագրական փոփոխություններ և ֆիզիկական անձի կոմից հաշվարկների ներկայացմանը վերաբերող դրույթը տեղափոխել օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետի վերջին մաս, որպեսզի այդ դրույթը վերաբերի ֆիզիկական անձի կողմից իրականացված՝ ապրանքի մատակարարում համարվող բոլոր գործարքներին:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3) 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 9.1-րդ կետ. «9.1) պետության կամ համայնքի կողմից իրավաբանական	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:

	անձանց կանոնադրական կամ բաժնեհավաք կապիտալում գույքի ներդրումը.»,»:		
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	Առաջարկվում է նախագծի 7-րդ հոդվածի 2-րդ կետով վերոխմբագրվող՝ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ կետում «օտարերկրյա անձանց փոխարեն» բառերից հետո լրացնել «որպես հարկային գործակալ» բառերը, իսկ վերջին նախադասությունից հանել «ԱԱՀ-ն հաշվարկվում և պահվում է ապրանքի կամ ծառայության ընդհանուր արժեքից՝ ԱԱՀ-ի 16.67 տոկոս հաշվարկային դրույքա-չափով» բառերը:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
«Հսկիչ-դրամարկղային մեքենաների կիրառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
	Դիտողություններ և առաջարկություններ չեն ներկայացվել:		
«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ			
ՀՀ ԱԺ տնտեսական հարցերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ Վ. Այվազյան	Առաջարկվում է նախագծով նախատեսել, որ հաշվետու տարվա որևէ ամսում ապրանքների, արտադրանքի, ծառայությունների և ակտիվների իրացումից հասույթի (զուտ հասույթի՝ առանց անուղղակի հարկերի) կամ «ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով ներմուծված ապրանքների մաքսային արժեքի 100 միլիոն դրամի շեմը գերազանցած հարկ վճարողի մոտ պատրաստի արտադրանքի, ապրանքների փաստացի պակասորդը՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով հայտնաբերվելու դեպքում պակասորդի նկատմամբ կիրառվում են օրենքով նախատեսված տուգանքներ, սակայն յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա ընթացքում ոչ ավել, քան մեկ անգամ:	Ընդունվել է:	Նախագծում կատարվել են համապատասխան լրացումներ: